

Noorwegen bouwt eerste open-AI datacentrum Stargate in Europa

18 augustus 2025

Foto: Narvik (EZA)

Noorwegen krijgt het eerste AI-datacentrum van OpenAI van de Amerikaanse investeerder Sam Altman. De noordelijk gelegen stad Narvik wordt de lokatie en het centrum zal worden voorzien van energie van de overvloedige waterkrachtcentrales. Daarmee is een van de argumenten gegeven voor de lokatie in Noorwegen. Verwacht wordt dat de faciliteit tegen eind 2026 100.000 NVIDIA GPU's zal huisvesten en toekomstige uitbreiding staat al in de planning.

Koele plek voor warme industrie

“We zijn voorbij de gebeurtenishorizon; de lancering is begonnen. De mensheid is dicht bij het bouwen van digitale superintelligentie, en tot nu toe is het in ieder geval veel minder raar dan het lijkt.” Dat schrijft Sam Altman op [zijn blog](#).

Het is zijn bedrijf dat in Noorwegen voet op Europese bodem zet. Het datacentrum komt in het Kvandal even ten noorden van Narvik, waar de bouwactiviteiten al in volle gang zijn. Narvik ligt ongeveer 400 kilometer boven de Poolcirkel. Daarmee is Narvik gemiddeld een koele plaats, maar belangrijker, biedt een overvloed aan waterkracht, nodig voor de grote energiebehoefte en koeling.

Initieel is er 1 miljard USD nodig, maar verwacht wordt dat de kosten verder zullen oplopen. Volgens [een bericht van Open-AI](#) gebruiken in Europa al miljoenen mensen en bedrijven dagelijks ChatGPT: *“Alleen al in Noorwegen is het aantal wekelijkse actieve ChatGPT-gebruikers het afgelopen jaar verviervoudigd – de meesten van hen zijn jonger dan 35 – en daar zitten duizenden lokale ontwikkelaars bij.”*

Stargate werkt met Noorse bedrijven

Het datacentrum ‘Stargate Norway’ wordt ontworpen en gebouwd door [Nscale](#), een leverancier van AI-infrastructuur met ervaring in het leveren van cloudinfrastructuur in Europa en Noord-Amerika. Belangrijke partner is het Noorse Aker gespecialiseerd in energie en industrie.

Volgens Josh Payne, CEO van Nscale, is deze eerste Europese AI Gigafactory *“een strategische mijlpaal voor de regio en vergroot het haar rol in het mondiale AI-landschap.”*

Volgens Nscale is het de ambitie om de komende jaren aanzienlijk op te schalen. Stargate Noorwegen zal een infrastructuur bieden voor soevereine AI-workloads in heel Europa, volledig afgestemd op de Europese regelgeving. De keuze voor Narvik is behalve door haar koele klimaat, ook gekozen vanwege haar industriële traditie en lage energieprijzen. Dit is het gevolg van een overvloed aan waterkracht in de omgeving.

Alleen al de site in het Kvandal (Narvik) (geheel rechtsboven op de topfoto) heeft het potentieel om in toekomstige fasen te vertienvoudigen naarmate het aantal klanten groeit, zo Nscale. OpenAI is de eerste afnemer met de mogelijkheid om in de loop van de tijd op te schalen in het kader van zijn 'OpenAI for Countries-programma'.

Narvik zwaar gehavend tijdens de Tweede Wereldoorlog

Narvik heeft in de Tweede Wereldoorlog zwaar te lijden gehad onder de strijd tussen Britse en Noorse troepen en de Duitse invasiemacht. Met het uitbreken van de vijandelijkheden in 1939 verklaarde Noorwegen zich neutraal. Toch vielen Duitse troepen op 9 april 1940 het land binnen en bezetten snel Oslo, Bergen, Trondheim en Narvik. De Noorse regering verwierp het Duitse ultimatum met betrekking tot onmiddellijke capitulatie. Het Noorse leger, dat hulp kreeg van een geallieerde expeditiemacht, kon de superieure Duitse troepen echter niet weerstaan. Narvik had bij de Duitsers speciale belangstelling. In de havenplaats Narvik eindigde (en nog steeds) de spoorlijn van de Zweedse ijzererstmijnen bij Kiruna. Ijzer was bij uitstek dé grondstof voor oorlogsvoering. ([Meer informatie](#))

Amerikanisering AI-ontwikkelingen in Europa en de wereld

'Stargate' is onderdeel van het 'OpenAI for Countries-programma'. Het is volgens Open-AI een *"investering in Amerika's AI-infrastructuur"* die in januari jl. door president Trump met een budget van 500 miljard USD werd aangekondigd in aanwezigheid van Oracle, SoftBank en Sam Altman van Open-AI.

De eerste [supercomputer campus van Open-AI](#) is in aanbouw in Abilene Texas en, zo is de verwachting, zullen er meer locaties volgen.

Stargate, Texas. (foto: [Open-AI](#))

Niet alleen in Noorwegen en de VS, ook in de Arabische Emiraten bouwt Open-AI aan [een megaproject](#). Het AI-datacentrum zal deel uitmaken van de UAE-U.S. AI Campus in Abu Dhabi. Het project werd onlangs aangekondigd in aanwezigheid van Sjeik Mohamed bin Zayed Al Nahyan, president van de Verenigde Arabische Emiraten en Donald J. Trump.

Het project is onderdeel van het 'US-UAE AI Acceleration Partnership'. In dit kader zal de VAE ook investeringen doen in digitale infrastructuur in de VS, in projecten zoals Stargate in de VS, in lijn met het aangekondigde 'America First Investment Policy'.

De ambities zijn om de wereld met Open-AI van Amerikaanse bodem te voorzien. Chris Lehane, Chief Global Affairs Officer, stelde in een interview met FOX-News dat het de ambitie is om er voor te zorgen dat Amerika's 'democratic AI' over de hele wereld wordt geïmplementeerd: *"that US-lead democratic AI is being built around the world"*.

Over Sam Altman

De oprichter en CEO van Open-AI is Sam Altman, een naam die verbonden is met de 'Vierde Industriële Revolutie', zoals in 2020 door WEF-voorman Klaus Schwab

in zijn [gelijknamige boek](#) is aangekondigd.

Altman maakt deel uit van een kleine techno-libertaire club van Amerikaanse mega-investeerders. Zo deed Altman, enkele weken voordat hij (tijdelijk) als CEO van Open-AI werd afgezet, een beroep op Peter Thiel, bekend van Paypal en Palantir. Altman zocht kapitaal om te komen tot een oplossing om te voldoen aan de stijgende vraag naar de steeds groter wordende mogelijkheden van ChatGPT en de enorme winst te maken die Altman voor ogen had. Ook liep hij in 2023 congresleden af om hen te overtuigen dat zijn AI-project 'democratisch' van opzet is.

Vanaf zijn tienerjaren tot in de dertig leek Altman, een voortijdige schoolverlater, het wonderkind op het gebied van dealmaking en het investeren van ChatGPT. Hij leek van het ene succes naar het andere te springen. Hij won de aandacht en dollars van de elites van Silicon Valley, die onder de indruk waren van de ambitieuze en slimme tweedejaarsstudent van Stanford, die naar verwachting naar grotere hoogten zou stijgen. Hij klom op 26-jarige leeftijd naar de top van de meest invloedrijke broedplaats van start-ups in de Valley. Industriesterren als Thiel, Khosla en Paul Graham zagen in Altman een magische figuur die de aanpak van de technologiesector over de hele wereld zou kunnen uitbreiden. En dat is wat Altman nu doet. ([Bron](#))

De [Washington Post](#) noemde Altman in 2023 'The king of the cannabals'.

Commentaar

"Nederland zal na Covid niet meer dezelfde zijn", het blijken voorspellende woorden van toen premier Mark Rutte bij het begin van de 'pandemie'. Achteraf kun je vaststellen dat het geen voorspelling was, maar een aankondiging van de start van een totale ombouw van de Westerse economieën. Waarom veel wereldleiders het virus koppelden aan deze transitie naar de '4e Industriële Revolutie' laat ik aan de lezer. Voorkennis van wat er op het programma stond, is in elk geval onmiskenbaar.

We zitten in een golf van intensieve digitalisering, van ons eigen leven, de openbare ruimte en de overheid. De eerder genoemde Chris Lehane van Open-AI zegt op zijn [LinkedIn-account](#) hierover: *"Een van de beste manieren om ervoor te zorgen dat AI gedemocratiseerd wordt en voor iedereen werkt, is door het in handen te geven van de mensen die het land het meest direct dienen. Daarom stellen GSA en OpenAI ChatGPT Enterprise het komende jaar vrijwel kosteloos*

beschikbaar voor de hele federale overheid – een stap die instanties zal helpen om snellere, betere en responsievere diensten te leveren aan Amerikanen overal.”

We weten van drugsdealers dat als ze de eerste keer een grammetje gratis aanbieden, maar dat er later een rekening volgt. De klant wordt vervolgens geacht af te blijven nemen en komt daarmee onder controle van de dealer te staan.

En dan de droom of ambitie van Chris Lehane, Chief Global Affairs Officer van Open-AI, *“that US-lead democratic AI is being built around the world”*. Het doet denken aan alle door de VS geleide invasies, oorlogen om ‘democratie te brengen’, zoals in Libië, Irak, Syrië, Somalië, Afghanistan etc. Het is de macht van een economische reus, wellicht op lemen voeten, die vindt dat hij goed doet, maar in feite landen aan zich onderwerpt.

Het was ook de Duitse kanselier Friedrich Merz die voorzag dat de Duitse overheid volledig gedigitaliseerd zal worden en dat de burger geen ambtenaar meer zal zien. Dat zegt de kanselier van een land dat nog lang geen volledig dekkend snel internet heeft en nog stempelkussens op de balies heeft staan.

Dat de VS na haar militaire invloeden, met miljoenen doden buiten de VS, nu via AI de wereld naar zich toe wil trekken, moge duidelijk zijn. Met de bouw van het AI-datacentrum in Narvik Noorwegen, zal Europa in navolging van omarming van Google en Microsoft ook Open-AI gaan volgen. De toch al gehavende soevereiniteit van de Europese landen krijgt hiermee een nieuwe klap: het voor veel aspecten van de samenleving en economie belangrijker wordende AI is in handen van de VS. Combineer dat met de invasieve Palantir, de grootste dataverzamelaar van de (Westerse) wereld en een nachtmerrie scenario loert.

[Hoe Palantir in ieders leven sluipt](#)

Diegenen van de ‘complotdenkers’ die altijd al spraken van een ontluikende ‘wereldregering’ krijgen wellicht toch enigszins gelijk. Een regering, niet in de bekende vorm met ministers en een minister-president, premier of president. Maar een mondiale macht, zetelend in Silicon Valley, gesteund door libertaire multimiljardairs. Zij zien AI als een regelaar voor veel maatschappelijk processen. Zelfs een democratie zoals we die tot voor kort kenden (en nu in veel landen al

zwaar gehavend is) is volgens deze selfmade men niet meer nodig. AI, zeker met de database van Palantir, weet hoe de burgers denken, en kan op basis hiervan zelf beslissingen nemen, 'de beste beslissingen', want genomen door AI.

Ofschoon AI voor veel processen verbetering of versnelling brengt, kan het ook het Paard van Troje blijken te zijn. De aanhang van Donald Trump die dacht dat hij het werk weer uit China naar Amerika zou terugbrengen, brengt nu de werkgelegenheidskiller met 500 miljard USD tot leven die de vergeten werkers van het noorden en de Midwest niets goeds zal brengen.

Europa, zwaar gehavend door slecht leiderschap, door het opblazen van de toevoer van goedkoop aardgas, de stijgende energieprijzen, de instabilisering van de energieopwekking met wind en zon, Amerikaanse tariefmuren, het slopende CO2- en stikstofbeleid, verplichte mega-defensiebestedingen en financiering van de slepende oorlog in Oekraïne, verliest nu alle controle over haar data en de eigen innovatie rondom AI.

Sam Altman en de VS kunnen tevreden zijn. Europa is gevallen voor zijn 'democratische Open-AI'.